

ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΣΤΡΑ

ΟΙ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ

* * *

ΚΑΘ' ὅλον τὸ διάστημα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου διετέλεσεν ἐπιστρατευμένη ἡ Ἑλλάς καὶ διεξήγαγε τοὺς δύο περιλάμπρους διὰ τὰ ἀποτελέσματά των πολέμους, ἐβλέπομεν νὰ διασχίζουν τὰς Ἀθηναϊκὰς ὁδοὺς, εἴτε βαδίζοντας ταχέως, εἴτε ποδηλατοδρομοῦντας, παῖδες καὶ ἔφηβοι, ἐνδεδυμένοι ἰδιόχρηνημον καὶ χαρακτηριστικὴν στολήν. Ἡ ἐμφάνισίς των παντοῦ ἐχαιροῦντο μὲ ἐν συμπληρῶς μειδίαιμα καὶ ἦσαν πλέον γνωστοὶ εἰς ὅλους μας. Ἦσαν οἱ μικροὶ στρατιῶτα τῆς πατρίδος, οἱ πρόσκοποι, οἱ οκιάουτ-μπόυς. Ἐγνωρίζομεν ὅλοι, ὅτι τὰ παιδιὰ αὐτὰ προσέφεραν μεγίστας ἐκδουλείσεις εἰς τὴν ἀγωνιζομένην πατρίδα καὶ ἐξετέλουν ὑπηρεσίας, διὰ τὰς ὁποίας ἂν ἔλειπαν αὐτοί, ἔπρεπε νὰ διατεθοῦν στρατιῶτα ὅχι ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν, τῶν ὁποίων ἡ παρουσία ἦτον ἀναγκασιότερα ἄλλου, ἐκεῖ ὅπου θὰ προήσπιζον τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος, ὅπου πολεμισταὶ γενναῖοι θὰ προσέφερον—ὅπως τὴν προσέφεραν—τὴν ζωὴν των ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου αὐτῆς.

Οἱ μικροὶ πρόσκοποι, οἱ παῖδες αὐτοὶ καὶ οἱ ἔφηβοι, ἔχοντες τὴν ψυχὴν γεμάτην ἀπὸ μίαν ὑπερτάτην συναίσθησιν καθηκόντων πρὸς τὴν πατρίδα, ἐξυληρέτησαν αὐτὴν μὲ ὅλον τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν ἀκούραστον προθυμίαν, μὲ ὅλην τὴν ἐκ τῆς ὥραίας των ἡλικίας πηγάζουσαν πίστιν πρὸς τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀποστολῆς των, διὰ τὴν ὁποίαν δικαιοτάτα ἦσαν ὑπερήφανοι. Εἴτε ὡς ἀγγελιαφόροι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἢ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου, εἴτε ὡς ἀπεσπασμένοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Στρατ. Νοσοκομείων καὶ ἄλλων στρατιωτικῶν καταστημάτων. Στρατιῶτα τέλειοι καὶ κατὰ τὸ ἦθος καὶ κατὰ τὴν παρὰστασιν, ἀλλὰ κυρίως κατὰ τὴν ψυχὴν, περιεφρόνησαν κακουχίας, ἀγρυπνίας, κόπους, ἀπεστερήθησαν ἐκουσίως τῶν ἀπολαύσεων τῆς ἡσύχου οἰκιακῆς ζωῆς, τῶν ἀναπαύσεων των, τῶν διασκεδάσεων των καὶ προσηλώθησαν μὲ ἱερὰν ἀφοσίωσιν εἰς τὴν ἐντελῆ ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων, ἅτινα ἀνελάμβανον, καὶ τῆς ἀποστολῆς, τὴν ὁποίαν μόνοι των ἐξήτησαν ν' ἀνατεθῆ εἰς αὐτούς. Εὐτυχῶς ὅτι ἦσαν καλῶς προπαρασκευασμένοι πρὸς τοῦτο. Καὶ ἡ προπαρασκευῆ

αὕτη εἶναι ἡ ἱστορία τῆς ἰδρύσεως τοῦ σώματος τῶν *Προσκόπων* καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Τὸν στρατὸν αὐτὸν τῶν παιδῶν καὶ τῶν ἐφήβων, τὸν ἐδημιούργησεν εἰς τὴν Πατρίδα ἡμῶν ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, ἡ σκερθεῖσα νὰ μεταρτυτεύσῃ

καὶ εἰς τὴν χώραν μας ὅ,τι εἰς ἄλλα τοῦ κόσμου Κράτη ἀποτελεῖ σήμερον μέρος τῆς Πολιτείας.

⊙ *Ἐταμάτης Λω. Μερκούρης* ⊙
(Σημαιοφόρος τοῦ Σώματος τῶν Προσκόπων)

τας, διότι θὰ ἐξησθένει ἡ μικρὰ δύναμις του. Ἐσεβήθη τότε νὰ χρησιμοποιήσῃ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τὰ παιδιά τῆς πόλεως ἐκείνης. Τὸ πείραμα ἐπέτυχε πληρέστατα καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν μικρῶν κατὰ τὴν μάχην ὑπῆρξε θαυμάσιον. Ὁ Βλάδεν-Πόουελ μετὰ τὴν λήξιν τοῦ Ἀγγλοπολεμικοῦ πολέμου εἰργάσθη τόσον εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὑπὲρ τῆς τελειοποιήσεως τῆς πρώτης ἐκείνης ἐμπνεύσεώς του, ὥστε μετὰ τινα χρόνον τὸ σῶμα τῶν Προσκόπων ἀπετέλει κατὰ ἀπαραίτητον διὰ τὴν χώραν του. Σήμερον εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὸ σῶμα τῶν Προσκόπων ἀριθμεῖ πλέον τῶν 400,000 παιδιῶν, ἐκτὸς ἐνὸς τάγματος, ἀποτελουμένου ἀπὸ κορίτσια.

Τοὺς Ἀγγλοὺς μετ' ὀλίγον ἐμιμήθησαν οἱ Γερμανοί· μετὰ τινα δὲ χρό-

νον ἢ ἰδέα ἐκαρποφόρει καὶ εἰς ἄλλα Εὐρωπαϊκὰ Κράτη καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν καταπληκτικῶς.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἰδρύσεως τοῦ σώματος τῶν **Προσκόπων** εἶχεν ὁ κ. Κ. Μελάς καὶ βοηθούμενος κατ' ἀρχὰς ἀπὸ τοὺς κ. κ. Γ. Χρυσοβελόνην, Γ. Παλᾶν, Ν. Πασπάτην καὶ Ἀ. Λευκαδίτην κατώρθωσε νὰ ση·ματίσῃ τὸν πρῶτον πυρῆνα ἀπὸ 30 παιδιὰ τῶν καλλιτέρων Ἀθηναϊκῶν οἰκογενειῶν. Κατόπιν ὁ ἀριθμὸς ἠϋξήθη εἰς ἑκατοντάδας.

Ἡ τελεία στρατιωτικὴ ὀργάνωσις τοῦ σώματος τῶν μικρῶν στρατιωτῶν, ὁ τρόπος τῆς ἀσκήσεώς των, ὁ ὁποῖος συνειθίζει αὐτοὺς εἰς τὴν περιφρόνησιν ὅλων τῶν κακουχιῶν, εἰς τὸ ψῦχος, τὰς πορείας, τὰς ἀγρυπνίας, ἢ αὐστηρὰ πειθαρχία των, ἢ ἠθικὴ ἀρχή, ἢ ὁποῖα διέπει πρωτίστως τὸν σκοπὸν τῆς

⊛ Δημήτριος Α. Ἀναστασίου ⊛

τοῦ σώματος, ὑπάρξεως δηλαδὴ ἢ ἐπιδιώξει τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ πλησίον καὶ τοῦ ἰδίου ἀτόμου κατὰ πᾶσαν περίστασιν, συντείνουν, ὥστε οἱ Ἑλληνόπαιδες πρόσκοποι ἀνδρούμενοι νὰ ἴναι στρατιῶται ἐκλεκτοὶ καὶ πολῖται ὠφέλιμοι καὶ εἰς ἑαυτοὺς καὶ εἰς τὴν πατρίδα

καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν καθόλου. Ἄνδρούμενοι θὰ ἔχουν χαρακτηῖρα μορφωμένον ἠθικῶς, αὐτοπεποιθῆσιν, περιφρόνησιν πρὸς τὰς δυσκολίας τῆς ζωῆς καὶ πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ θανάτου. Θὰ ἦναι ὄργανισμοὶ ἰσχυροὶ καὶ θὰ ἔχουν ἰσχυρὰς καὶ τὰς ψυχικὰς δυνάμεις. Τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐπετέλεσαν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως, εἶναι ἀρκετὸν νὰ μᾶς δείξῃ πόσον ὁ ἀγαθὸς αὐτὸς σπóρος ἐκαρποφόρησεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ ἰδέα διαδίδεται καὶ εἰς ἄλλα τῆς πατρίδος μας μέρη καὶ αἱ τάξεις τῶν Ἑλλήνων προσκόπων αὐξάνονται διαρκῶς. Εἶναι τοῦτο ἱκανόν, ὥστε νὰ μᾶς κάμῃ νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς πρέπει ν' ἀποβλέπῃ μετὰ πεποιθήσεως πρὸς τοὺς μέλλοντας πολίτας τῆς καὶ στρατιώτας τῆς καὶ ὅτι ἡ Πολιτεία θὰ θελήσῃ ν' ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς τὸ ἔργον αὐτὸ τοῦ κ. Κ. Μελά, τοῦ κ. Λευκαδίτου καὶ τῶν ὀλίγων συνεργατῶν του.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μικρᾶς αὐτῆς σκιαγραφίας τοῦ σώματος τῶν Ἑλλήνων **Προσκόπων** δημοσιεύομεν καὶ τὰς εἰκόνας τοῦ υἱοῦ τοῦ τέως Δημάρχου τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ κ. **Σταμ. Σ. Μεγκούρη**, ὡς Προσκόπου, τοῦ ὁποῖου τὸ ἀρχαϊκῆς ὠραιότητος παράστημα καὶ τὸ ὑπέροχον βᾶδισμα ἐθανυμάσθη τόσον κατὰ τὴν κηδείαν τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως **Γεωργίου τοῦ Α'**, ὅτε ὡς σηματοφόρος προεπορεύετο τοῦ σώματος τῶν **Προσκόπων**, καὶ τοῦ συμπαθεστάτου τέκνου τοῦ παρ' ἡμῖν διαπρεποῦς Ἀρχιναυτηγοῦ κ. **Ἀγγέλου Ἀναστασίου**, οὗ αἱ ἀδιάλειπτοι καὶ διακεκοιμένα ὑπηρεσίαι εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ναυτικὸν παρεῖχον τὴν ἰσχυροτέραν ἐγγύησιν ἐν τῇ στιγμῇ τῆς μεγάλης δράσεως καὶ ἐργασίας. Ἐν τούτοις, παραδόξως αἱ κακαὶ εἰσηγήσεις καὶ τὰ ἐξ ἀδαημοσύνης πείσματα τῶν Ἑλλήνων Ὑπουργῶν, κατὰ τὰς λαμπροτέρας ἡμέρας τῆς δόξης τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ, ἀπεμάρουναν πάσης ὑπηρεσίας τὸν εὐτολμον καὶ πάλλενκον ναυτικόν, καὶ μετὰ τόσας ἐξαιρετικὰς ἐκδουλεύσεις, αἵτινες στολίζουσι τὴν ναυτικὴν ζωὴν τοῦ κ. **Ἀναστασίου**, ἐθεωρήθη σκόπιμον νὰ μείνῃ μακρὰν πάσης ἐνεργείας καὶ ἀκατανοήτως παρωράθη ἡ χρησιμότης ἀνδρός, τὰ φῶτα τῆς ἐμπειρίας καὶ ἰκανότητος τοῦ ὁποῖου οὐχὶ ἅπαξ εἰς τὰς ἐποχὰς τοῦ εἰρηνικοῦ βίου τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἐπέζητήθησαν καὶ πάντοτε ἐχρησιμοποιήθησαν ἐπὶ σημαντικῇ ὠφελείᾳ τοῦ Ναυτικοῦ τῆς Πατρίδος ἡμῶν.

Ἀδελφὲ Ἀρσένη,

ΣΤΗΝ «Ποικίλη Στοά» τοῦ πρώτου μ' ἐβγαλε στὸν κόσμον τῆς ὁμορφιάς καὶ τῆς παλληκαριᾶς, στέλνω μαζὺ μὲ τὰς ἀνεκδοτὰς γραμμακίαις μου γιὰ τὸν Ναύαρχό μας Κουντουριώτη καὶ δυὸ στίχους μὲ τὴν παράκλησιν τῆ θερμῆ, ὁ ἀδελφὸς Γιάννης νὰ μὲ συγχωρῇ τοῦ δὲν δύναμαι νὰ γράψω περισσότερα.

Τῆς μέχρι σήμερα σιωπῆς μου τὴν ἀφορμὴν τὴ ξέρεις, ὅπως καὶ τοὺς

σκοπούς μου. Ὁ «Λευκός Σταυρός» τὸν ὅποιον βλέπω νὰ φωτίζει καὶ νὰ παρηγορῇ τὰ ὀρφανεμένα παιδιὰ, μῦχει πάρη τὴ ψυχὴ καὶ τὴ καρδιά καὶ δὲν ἔμπορῶ τώρα παρὰ νὰ σοῦ σφίξω τὸ ἥρωϊκὸ χέρι τοῦ τραβάει τὸ κονδύλι τὸ ἀπαλό.... νὰ γράψῃ τὴ «Νέα μας Ποικίλη Στοά».

Σὲ φιλῶ Γιάννη μου

Νοέμβριος 1913

Σπῦρος Μασούκας

Ἐραία Πατρίδα, ἀπὸ τὸν καπνὸ
Πάλε θὰ λάμψῃς δοξασιμένη,
Σὰν ἀστραπὴ ἀπ' τὸν οὐρανὸ
Τὸ φῶς τοῦ ὅπλου σου θὰ βγαίνει.

*

Καὶ θὰ τραντάξῃ τὰ βουνά,
Τοὺς κάμπους, ἢ βασιεῖά βοῆ σου,
Καὶ τροίμους μόνο θὰ γεννᾷ
Ἡ Δύναμί Σου.

ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΣΟΥΚΑΣ

ΕΤΟΝ ΝΑΥΑΡΧΟ ΜΑΣ *—*—*—*—*

——*—*— ΤΩΝ ΥΔΡΑΙΩ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗ

☪ ☪ ☪ ☪

Τ © «Πάτερ ἡμῶν» καὶ τὸ «Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπέινασαν, οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν Κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ»,
Τὸ «Ὁ Θεὸς μαζί μας»,
Τὸ «Ὁ Σταυρὸς θὰ νικήσῃ»,
Τὸ «Τῶπε ὁ Θεός»,
Ἦταν τὰ λόγια σου, Ναύαρχε!
Καὶ μόλις ἔφυγα ἀπὸ τὸ ἐκκλησιᾶν τὸ Ὑδραῖον, καὶ ἀπὸ τὰ χριστιανικὰ καὶ Ἑλληνικὰ παιδάκια σου, πῆρα τὸ δρόμο πρὸς τὰ πέσσαρα ἄκρα τοῦ ὄριζόντος καὶ ἐβόησα:

— «Ὁ Χριστὸς Νικᾷ».

Νικᾷ ἡ θεοσέβεια τοῦ Ναύαρχου μας. «Ζήτω ὁ Ναύαρχος!», ἀπήντησαν τὰ βουνά καὶ τὰ λαγκαδιὰ, καὶ τ' ἀερογάλλια, τὰ ἐλεύθερα πλέον.

«Ζήτω ὁ Ναύαρχος»

Ἀπήντησαν τὰ κύματα τὰ τρανὰ τοῦ Ἀρχιπελάγους.

Καὶ τώρα γυρίζει ὁ ἥλιος ὁ εὐλογημένος σὲ κάθε γῶρα, σὲ κάθε χωριὸ Ἑλληνικὸ καὶ λέγει: «Ὁ Σταυρὸς νικᾷ».

Ναύτες καὶ στρατιῶτες! Καὶ Πατέρες ἀξιωματικοὶ τῶν παιδιῶν μας.

Προσκυνήσατε τὸν Θεόν.

Προσευχηθήτε ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ καὶ ψυχῇ.

Ἀγκλωθθήκατε τὸν Ναύαρχον. Γεῖα νὰ σᾶς βοηθήσῃ ὁ Θεὸς καὶ νὰ χαρῇ ἡ

Πατρίδα.